FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 26 — CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, FEBRUARY 7, 1967 — ŠTEV. LXV — VOL. LXV

Valentine Kalan 2-13-
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10031

Demokratski glavni odbor je spet oživel

Načelnik Bayley je za začetek marca sklical po enem letu prvo sejo, da ji predloži delovni načrt.

WASHINGTON, D.C. — Dokler se je demokratom dobro godilo, je Johnson lahko shajal brez strankinega glavnega odbora. Zato je odbor cela leta obstojal le na papirju, njegov predsednik Bayley pa bil brez posla. Demokratski poraz pri lanskih volitvah je pa demokratom odprl oči in jih zbudil k življenju.

Johnson je najprej prosil Bayleyja, naj ostane še naprej predsednik odbora in mu zagotovil, da se Bela hiša ne bo mešala v odborovo delo. Bayley je potem takoj napravil načrt, kako poživiti odborovo delo. Za začetek marca je sklical sejo, ki je že ni bilo več kot 12 mesecev. V vabilu na sejo je obljubil odbornikom, da bo odbor od sedaj naprej imel redne seje in da se bo pečal ne samo s pripravami za volitve z l. 1968, ampak tudi z seorganizacijo stranke. V delovni program bodo vključene tudi sledeče točke: akcija za registriranje novih volivcev, kar je stranka zadnja leta močno zanemarjala; na novo podlago bo treba postaviti tudi demokratsko mladinsko organizacijo; stike med državnimi demokratskimi organizacijami in glavnim odborom naj oživi poseben sistem petih poklicnih strankinih zaupnikov, ki bodo porazdeljeni na vso deželo.

Koncem marca bodo pa povabljeni v Washington vsi predsedniki in podpredsedniki demokratskih državnih odborov na dvodnevno sejo.

Da glavni odbor ne bo čutil, da bi ga lahko grizla vest, je predsednik Johnson na svoji zadnji konferenci izrecno poudaril, da glavni odbor ne nosi nobene odgovornosti za izid novembrskih volitev. To se pravi, je po ovinku prevzel odgovornost nase.

Kosygin v Londonu

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade Sovjetske zveze Aleksej Kosygin je priletel včeraj sem z veliko skupino strokovnjakov, da se pogovori z britansko vlado tako o možnostih povečanja medsebojne trgovine, kot tudi o potih za končanje vojne v Vietnamu.

Kosygina sta sprejela na letališču predsednik vlade Harold Wilson in zunanji minister George Brown s skupino drugih visokih uradnikov Velike Britanije.

V četrtek bo kraljica Elizabeta II. priredila ruskemu gostu v čast slavnostno večerjo v Buckinghamski palači. Kosygin bo govoril tudi obema zbornicama parlamenta, kar se zgodi le redko.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

COLD WAVE

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in naletavanje snega. Najvišja temperatura 20.

Novi grobovi

Kenneth Zivoder

Včeraj je nenadoma na 1068 E. 67 St. umrl Kenneth Zivoder, star 42 let in rojen v Clevelandu. Tukaj zapušča očeta Franka, mačeho Christino in brata Franka A. Pogreb bo v petek ob devetih dopoldne iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v sredo popoldne ob petih.

Novi davki v SFRJ

Zvezna skupščina je povišala nekatere davke in carine, da bi zmanjšala težkoče, ki so se pojavile z odklonitvijo nakupa pšenice v ZDA.

BEOGRAD, SFRJ. — Vlada Združenih držav je letos odklonila Jugoslaviji prošnjo za nakup pšenice v okviru programa "hrana za mir", ker vzdržuje Jugoslavija trgovske zveze s Kubo in Severnim Vietnamom. Ker je jugoslovanska vlada s to olajšavo že računala, se je naenkrat znašla pred problemom, kje najti denar, ki ga bo potrebovala za nakup žita in drugih kmetijskih pridelkov na svobodnem trgu ter za odplačevanje zapadlih tujih posojil. Gre za vsoto 43 milijard starih dinarjev.

Zato so v zvezni skupščini sprejeli spremembo nekaterih zakonov, ki naj bi omogočili zvezni blagajni priti do manjkajoče vsote. Carina na uvožene predmete se bo od 25% dvignila na 30%, na tobačne izdelke pa bo davek zrastel za 23%, kar pomeni, da se bodo cigarete podražile za eno četrtino dosedanje vrednosti, davek na alkoholne pijače pa bo zvečan za 9% (od 21 na 30%). Uveden je bil tudi poseben prometni davek od 12.5% na vsako blago, ki ga občani sami prinašajo v deželo ali dobivajo iz tujine.

Na ta način pričakujejo, da bodo jugoslovanske finance prišle tekom enajstih mesecev letos do novega dohodka 37 milijard starih dinarjev, ki bo občutno zmanjšal primanjkljaj, ki je nastal zaradi odločitve severnoameriške vlade.

Lunar Orbiter 3 je točno na pravem firu

V soboto v vesolje izstreljeni Lunar Orbiter 3 je tako točno usmerjen proti Luni, da bi začel krožiti okoli nje tudi brez vsakega popravka.

PASADENA, Calif. — Preteklo soboto so po dvakratni odložitvi pognali Lunar Orbiter 3 le proti Luni. Vse je šlo točno po načrtu in njegovi opazovalci in vodniki so dognali, da je bil izstreljen tako točno, da bi ga Luna "ujela" in zadržala s svojo privlačno silo, če bi tudi njegove poti prav nič ne popravili. V tem slučaju bi krožil okoli Lune v razdalji 49 milj.

NASA ima z njim drug načrt, zato so ga včeraj preusmerili tako, da bo jutri začel krožiti okoli Lune v razdalji 125 do 1,150 milj. Prihodnjo nedeljo ga bodo nato preusmerili bližje Luni, na le 28 milj. Njegova naloga je, da fotografira one predele Lunine površine, ki bi prišli v poštev za pristanek ameriških astronavtov. Med 12 takih področij je tudi 10 tistih, ki sta jih že preje fotografirala Lunar Orbiter 1 in 2.

Polet na Luno se bo zaradi nesrečnih smrti astronavtov 27. januarja zavlekel, nihče pa še ne ve za koliko. Za enkrat so vsi poleti astronavtov v vesolje odpovedani.

Isti morilec obeh parov?

SAGINAW, Mich. — Pretekli četrtek so našli tu v njunem domu umorjena 73 let starega zdravnika dr. A. Claytorja in njegovo ženo. Bila sta ugledna in splošno spoštovana v vsem okolju. Preteklo nedeljo so našli komaj 15 blokov stran umorjena 63 let starega šolnika K. Middledorfa in njegovo eno leto mlajšo ženo Gertrudo. Tudi ta dva sta bila na splošno spoštovana.

Oblasti doslej še niso našle nobene sledi za morilci obeh parov, prav tako ne vedo za noben vzrok za ta nenavadna zločina. Iz nobenega doma namreč ni bilo nič odnešenega.

Gen. De Gaulle se bori proti Ameriki, njegova stranka jo pa posnema!

PARIZ, Fr. — Med vodilne ideje De Gaullove zunanje politike spada boj proti "anglosaksonskemu" vplivu v Evropi. Temu boju posveča general izredno mnogo svojega časa in svojih sil. Usoda ima pa za generalove ideje malo smisla, se rada tudi ponorčuje iz njih. Na primer takole:

V Franciji imajo sedaj parlamentarne volitve. De Gaullovi stranki ni zajamčena zmaga, to trdijo vsi opazovalci. Stranka jo pa hoče doseči, zato je segla po izrednem sredstvu: njena organizacija "Službe in metode" je postavila svojo agitacijo na ameriško tehniko volivne propagande. Vsak kandidat bo dobil o političnem stanju svojega volivnega okraja točno iste podatke kot vsak ameriški. V propagandi bodo igrali veliko vlogo domoljubni znaki, na primer šesterokotniki, ki je vanje vrisana Francija, manjkalo ne bo seveda strankinih vžigalic, zastav in klobukov. Organizatorji propagande "ameriški način" so zelo ponosni na svoje delo, kremžijo se pa le takrat, kadar pomislijo na stroške. Ti bodo za tako propagando ravno tako zasoljeni kot so v Ameriki.

Rojakom v Milwaukeeju, Waukeganu, Chicagu in vseh okolnih naselbinah

MILWAUKEE, Wis. — Visok sneg, ki nas je preteklo nedeljo zasul v taki meri, da je bil promet skoraj nemogoč, vsaj brez velikega tveganja, je prisilil slovensko kulturno društvo Triglav, da je svojo prireditev preložilo na nedeljo, 12. februarja.

Celoten program, s šaljivimi prizori, vsemi dobrotami in vložki se bo začel v nedeljo popoldne ob treh v spodnji dvorani sv. Janeza (podrobnosti na 2. strani!).

— V Združenih državah ni ležišč kositrove rude, ki bi bila primerna za izrabo.

ZA VALENTINOVO
poklonite svojim dragim
AMERIŠKO DOMOVINO

ČIŠČENJE V CONI C IN D, KO SE BLIŽA PREMIRJE

V Vietnamu se začne skoro "novoletno" premirje, ki bo trajalo 4 dni ali pa tudi dalj, če se med tem pokaže kaka pot k razgovorom. Ameriške čete med tem čistijo področje cone C in cone D severno in severozahodno od Saigona.

SAIGON, J. Viet. — Ameriške čete so dejansko začele večje vojaške operacije proti coni C severozahodno od Saigona vse do meje Kambodže pretekli četrtek. Operacija ne bo končana, ko bo v 24 urah nastopil čas novoletnega premirja, toda ameriške čete bodo ostale na položajih ob meji Kambodže, kjer bodo gledale, da v času premirja rdeči ne bodo mogli ne iz Južnega Vietnama v Kambodžo ne iz Kambodže v Južni Vietnam. Tekom včerajšnje akcije so odkrili veliko rdeče oporišče v coni C v neposredni bližini kambodžanske meje. V njem je bilo še obilo sveže hrane, toda čete so se še o pravem času umaknile preko meje pred prodirajočimi Amerikanci. Ameriške čete nastopajo tudi na področju cone D, med tem ko je bilo objavljeno, da bodo ameriška letala s kemikalijami "ogolila" južni del demilitariziranega pasu med Južnim in Severnim Vietnamom.

Štiridnevno premirje za budistično novo leto "Tet", ki je v vsem Vietnamu največji praznik v letu, se bo začelo v četrtek. Tako v Saigonu kot v Washingtonu in Londonu bodo skrbno pazili, kaj se bo v teh dneh dogajalo tako na bojiščih kot za kulisami na diplomatskem polju. Napori za razgovore, ki naj končajo vojskovanje v Vietnamu se nadaljujejo, četudi, kot je dejal predsednik Johnson, doslej še ni bilo "resnih" znakov, da je Hanoi pripravljen na pogajanja. K tej Johnsonovi izjavi je Moskva včeraj pripomnila, da je Hanoi vendarle pripravljen na razgovore, toda Združene države morajo brezpogojno prenehati z letalskimi napadi na Severni Vietnam.

Enote ameriške 25. in 4. pehotne divizije med tem čistijo področje cone C, eno glavnih oporišč rdečih tik ob kambodžanski meji. Drugi ameriški oddelki operirajo na področju cone D severno in severovzhodno od Saigona. Obe ti coni z sedaj opustošenim področjem "Železnega trikota" predstavljata glavno oporišče rdečih v tem delu dežele. Vrhovno vojaško poveljstvo je odločeno uničiti glavna rdeča oporišča v vsem Južnem Vietnamu čim preje, da s tem onemogoči rdečim operacije z večjimi vojaškimi enotami in stre njihovo moč, predno bo prišlo do razgovorov o končanju vojne in premirja.

Zadnje vesti

TOKIO, Jap. — Kitajci so zopet hudo nadlegovali včeraj skupino ruskih žena in otrok, ki je z letališča pri Peipingu odletela domov. Demonstranti so sneli težka železna vrata v vrt ruskega poslaništva v Peipingu in tam grozili ruskemu diplomatskemu ososju in demonstrirali. Ker se smatra ozemlje poslaništva za ozemlje države, kateri pripada, je to dejansko kršitev ruskega ozemlja. Divjanje rdeče garde v Peipingu proti Sovjetski zvezi je prešlo vse meje. Divjanje ni omejeno le na Ruse, prav tako nadleguje rdeča garda tudi poslaništva držav, ki so povezana s Sovjetsko zvezo.

MOSKVA, ZSSR. — Skupine ruskih delavcev so včeraj prišla pred kitajsko poslaništvo tu protestirat proti nasilju, ki ga izvajajo Kitajci nad ruskim diplomatskim osobjem na Kitajskem. Skušale so poslaništvu izročiti posebne protestne spomenice, toda Kitajci niso hoteli teh sprejeti. Demonstranti so nato spomenice nalepili na vrata poslaništva in odšli.

WASHINGTON, D.C. — Zakladni tajnik Fowler je dejal včeraj pred kongresnim odborom, da bo zvišanje davkov potrebno, ker on ne verjame, da bo Kongres mogel znižati izdatke zvezne vlade za 4 do 6 bilijonov dolarjev.

MANAGUA, Nik. — Pri nedeljskih volitvah je zmagal za predsednika gen. Somoza nad konservativnim kandidatom dr. F. Aguero v razmerju 2:1.

Tito se vrnil z izleta v Sovjetijo in na Madžarsko

BEOGRAD, SFRJ. — Predsednik Josip Broz-Tito s svojo ženo Jovanko in velikim spremstvom se je vrnil včeraj z obiska v Sovjetski zvezi in na Madžarskem.

Uradno poročilo o obisku v Sovjetski zvezi pravi, da sta Jugoslavija in Sovjetija soglasno izrazili željo "nadaljevati, razširiti in utrditi popolno sodelovanje med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in se aktivno boriti za stvar miru in socializma v svetu".

— V državi New Mexico je devet narodnih parkov.

Iz Clevelanda in okolice

Nove postne odredbe—

Vsi petki v postnem času so dnevi zdržka, to pomeni, da se ne sme jesti mesa. To velja za starost od 14. leta do smrti. Poleg tega nas veže na Pepelnično sredo in na Veliki petek dožnost posta, to pomeni, da se smemo najesti do sitega le enkrat na dan. To velja za starost od 21. do 59. leta. Jutri, na Pepelnično sredo je strogi post. V petek, 17. marca na dan sv. Patricija je v Clevelandu dovoljeno jesti meso.

Na obisku—

Iz Poljan nad Škofjo Loko je prišla na obisk k sinu g. Viktorju Lamovcu in njegovi družini, 15617 Holmes Avenue, njegova mati Angela. Dobrodošla med nami!

Pozdrav iz Arizone—

Ga. Gertrude Jevec iz Loraina, ki je odšla pretekli mesec za tri mesece v Phoenix, Ariz., pošilja od tam svojim prijateljem in znancem pozdrave.

Poročena 45 let—

Včeraj, 6. februarja, sta praznovala g. Lojze in ga. Marija Rus, 977 E. 78 St. 45-letnico svoje poroke. K lepemu življenjskemu jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi priljubljena slavljenca živela še dolgo v tihi sreči, veselju in dobrem zdravju.

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 ADZ ima svojo mesečno sejo jutri, v sredo ob sedmih zvečer v običajnih prostorih. Po seji zabava!

Šest jih je umrlo ob čiščenju snega—

Pri čiščenju snega v nedeljo in včeraj je na področju Velikega Clevelanda umrlo 6 oseb, vse stare nad 70 let.

Policaji bodo korakali—

Policaji in gasilci, ki niso zadovoljni z 9% povišanja plač, bodo danes korakali pred mestno hišo.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Povezava električnega omrežja ZDA in Kanade

WASHINGTON, D.C. — Danes bodo prvič za poskušnjo povezali skoraj celotno omrežje javnih in privatnih električnih družb v Združenih državah z električnim omrežjem Kanade. Kasneje bo postala ta povezava stalna in bo omogočala lažjo preskrbo obeh dežel z odgovarjajočo električno silo.

Ta povezava bo v marsičem olajšala oskrbo, vendar pa ne bo sposobna preprečiti kake nove "velike zatemnitve", kot jo je doživel vzhod obeh dežel 8.-9. novembra 1965.

Število brezposelnih v Nemčiji se več kot podvojilo

BONN, Z. Nem. — V letošnjem januarju je število brezposelnih v Zahodni Nemčiji porastlo od 249,000 na 621,000. Četudi je to za Zahodno Nemčijo velika številka, največja v zadnjih 17 letih, se oblasti ne razburjajo prehudo. Dejansko so so računali celo s precej večjim številom.

Težave imajo tuji delavci, katerih je bilo pred sedanjim zastojem v Zahodni Nemčiji blizu milijon in pol, med njimi preko četrt milijona iz Jugoslavije.

Več previdnosti in manj samozavesti za naše astronavte!

CLEVELAND, O. — Katastrofa na Cape Kennedy, ki je zahtevala tri smrtne žrtve med našimi najboljšimi astronavti, je v načelu že razčiščena. Ni važno vprašanje, ali so se trije junaki zadušili v gondoli ali pa živi zgoreli, usodno je vprašanje, zakaj je do te katastrofe sploh prišlo, ker čisto gotovo ni bila s tehničnega vidika neizbežna, če smemo verjeti našim specialistom za polete v vesolju. Katastrofa je nastopila takrat, ko se je vnel koncentrirani kisik. Že to dejstvo sproži celo vrsto vprašanj.

Ali je za polete v vesolje res treba rabiti edinole koncentrirani kisik? Ali ne bi bila dobra tudi mešanica kisika in dušika ali kaj podobnega, ki bi imelo isto veljavo in pomen za naše življenje kot jo ima naš vsakdanji zrak. Če rabimo kisik, zakaj ni bilo ničesar narejenega za varnost astronavtov pred požarom v gondoli ne takrat, ko je gondola še na zemlji, ne takrat ko je že v poletu? Odgovorov na ta vprašanja je že cela vrsta. Glavni med njimi je: Vsemu je kriva zanikrnost, ki je temeljila na preveliki samozavesti, da "se ne more nič zgoditi". Kdo ve, koliko tisoč ur so naši astronavti že prebili v gondolah, napolnjenih s čistim kisikom, pa se jim ni nič zgodilo, torej se jim tudi v prihodnjosti ne bo. Ni pa to edini načelni vzrok.

Po stari ameriški navadi smo se spustili v tekmo ne samo z ruskimi tekmeci, ampak tudi s časom. Hoteli smo čim preje priti na Luno in v svojem optimizmu šteli leta in mesece, kdaj bo prvi ameriški astronavt stopil na Lunino površino. Ta tekma je rodila strast za hitrico. Hitrica je postala simbol napredka v pripravah na končni polet na Luno. Nobena stvar nam ni bila nadosti hitra, vse se je moralo vrteti čim hitreje. Strasti so podlegli tudi strokovnjaki. Bili so strašno nesrečni, ako so morali tupatam priznati zakasnitve, kot da bi to zmanjševalo vrednost njihove strokovne sposobnosti. Bele vrane so bili tisti, ki so svetovali večjo previdnost, boljše priprave, več premišljevanja, manj hitrice.

Vse to je rodilo skušnjave po tveganju. Seveda drži pravilo, da je tem večji junak tisti, ki več tvega, toda to ne drži za poskuse na tako nevarnem področju, kot je raziskavanje vesolja in letanje v njem. Dokler je to področje tako malo raziskano, kot je, — in to trdijo vsi, ki se mučijo z raziskavanjem na tem polju —, je vsako tveganje lahko usodno, naj ima še tako nedolžen privid.

Najmanj potrebna je še zadnja temna stran poletov proti Luni: vprašanje stroškov. Čisto gotovo je, da je le preveč izdatkov za razne bistvene in nebistvene poskuse vrženo skozi okno. Tega si nihče ne upa zanikati. S tem pa še ni rečeno, da ne treba varčevati na napačnih mestih. Ravno to se je pa godilo.

Sedaj je na primer prišlo na dan, da je tehnično čisto lahko zamenjati čisti koncentrirani kisik z drugo mešanico, ki je bolj podobna zraku, zato pa manj nevarna. Ta mešanica bi pa povečala gondolo, zato pa zahtevala močnejše rakete in bolj komplicirane gondole in vesoljske ladje. Vse to bi seveda več stalo in NASA bi imela več stroškov.

Za vse to so NASA vodilni krogi vedeli, toda bali so se večjih izdatkov, so rajše tvegali. Po zadnji katastrofi bodo morali narediti ravno to, kar so preje izbegavali. Šele katastrofa jih je zmodrila.

Sedanja katastrofa nas pelje še k drugi misli: Ali ni morda poleg kisika še kaj drugega, kar bi tudi lahko bilo vzrok katastrofam, pa za to ne vemo, ker strokovni krogi na to ne opozarjajo javnosti.

Ako kaj takega obstoja, je njihova sveta dolžnost, da nanjo opozorijo našo javnost. Življenje naših astronavtov je več vredno kot problem poletov na Luno. Tega ne bi smeli nikoli pozabiti.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Manager and Editor: Mary Debevec
NAROČNINA:
Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year
Second Class postage paid at Cleveland, Ohio
83 No. 26 Tues., February 7, 1967

Hrvati razmišljajo o svoji bodočnosti

V "Hrvatski reviji" (letnik 16, zvezek 1/61,) ki je nedavno izšla Parizu pod uredništvom prof. Vinka Nikolića in ki spada gotovo med najboljše hrvatske publikacije v zdomstu, je napisal eden izmed njenih stalnih sodelavcev dr. Jure Petričević zelo zanimiv članek z naslovom "Pot k ustvaritvi hrvatske države in medsebojni odnosi držav naslednic Jugoslavije". Našim bralcem, zlasti tistim, ki se resno zanimajo za slovensko bodočnost, želimo podati kratko vsebino omenjenega članka, da tako spoznajo misli in težnje sosedov Hrvatov.

Petričević najprej ugotavlja, da obstaja v Jugoslaviji državna kriza. Ta kriza se na zunaj kaže najbolj v gospodarstvu; njeni vzroki pa so: še ne rešena narodna vprašanja ter borba za to, kdo bo naslednik Tita v komunistični stranki in državi. Petričević je prepričan, da bo prišlo do razpada Jugoslavije in je zato potrebno, da imajo Hrvati pripravljene načrte glede hrvatskih meja, ureditve hrvatske države, odnosov do sosedov in do ostalih držav. In nato nadaljuje Petričević dobesedno takole: "To (namreč razmišljanje o bodoči hrvatski državi) je tem bolj potrebno, ker žive Hrvati deloma pomešani z drugimi narodi. Na hrvatskem področju so potrebne sodobne rešitve. Poskus ustaštva, ki je v okviru hrvatske države med vojno uporabil metodo množičnega iztrebljanja, je v nasprotju ne samo s hrvatsko tradicijo, ampak tudi s humanostjo in z demokratskimi načeli. Ustaška politika ne more biti vzor za bodoče rešitve. Nova pot mora biti: **enakopravnost brez ozira na narodnost, vero ali poreklo, demokracija in toleranca v okviru hrvatske države.**" Petričević se sklicuje tudi na drugi vatikanski koncil in pravi, da je s sklepi tega koncila nastal tudi za hrvatske katoliške predstavnike in pravoslavce na Hrvatskem nov položaj, kateremu se morata obe strani prilagoditi. Namesto nasprotovanja in delitve na vzhod in zahod, je potrebno delati na zbližanju katoličanov in pravoslavcev.

V nadaljnem odstavku skuša Petričević dokazati, da se skladajo narodne hrvatske težnje z interesi svobodnega sveta. Združene ameriške države in Sovjetska Rusija nimata namena spustiti se v novo svetovno vojno, ki bi bila prav gotovo atomska vojna. Pač pa imajo ZDA pa tudi zapadne evropske države velik interes na tem, da slabijo vpliv Sovjetske Rusije v satelitskih državah in potiskajo njeno interesno področje vedno bolj na vzhod. Ta politika slabi komunistične pozicije v Jugoslaviji in daje — po mnenju Petričevića — narodom Jugoslavije možnost, da se osvobode.

Zanimiva je Petričevićeva trditev, da so današnje republike, iz katerih je sestavljena Jugoslavija, realni temelji za nadaljnje reševanje hrvatskega vprašanja in tudi vprašanj drugih narodov v Jugoslaviji. V bodoči hrvatski državi bodo tudi narodne manjšine, s katerimi pa se ne sme postopati po ustaških, četniških ali komunističnih načinih nasilja. Potrebne so nove sodobne demokratske rešitve, ki so v skladu z duhom univerzalnosti, humanosti, ekumenizma in medsebojnega spoštovanja.

Med najbolj zanimiva poglavja pa spada v Petričevićevi razpravi poglavje o medsebojnih odnosih novih držav, ki se bodo osnovale po razpadu Jugoslavije. Petričević je mnenja, da je rešitev državne krize v Jugoslaviji možna samo z osnovanjem nacionalnih držav. **Toda te države se ne smejo zapreti ali zabubiti ("začahuriti") v svoje ozke nacionalne okvirje in pridigati avtarkijo v dobi, ko se združuje Evropa in ko je tako združevanje splošni svetovni pojav.**

Sodelovanje držav, pravi Petričević — v ožjem podonavsko-jadranskem in evropskem okvirju na političnem in gospodarskem področju je absolutna potreba današnjega časa. Nove svobodne narodne države morajo iti po poti današnjega združevanja zahodne Evrope. **Hrvati morajo s Slovenci, Srbi, Črnogorci, Albanci in Macedonci urediti skupno ("jedinstveno") tržišče, osnovati carinsko unijo in uskladiti vso gospodarsko in socialno politiko.**

*

Tako torej piše Petričević v "Hrvatski reviji". Njegotovo pisanje se nam zdi prežeto z zdravim političnim realizmom. Ne sklada se sicer v celoti z načrti in pogledi Slovenske krščanske demokracije, vendar se tem načrtom približuje. Kot izhodišče — in ne kot dokončno državnopravno ureditev — jemlje sedanje stanje doma. Tega mnenja smo tudi mi Slovenci. Zavzema se za sodelovanje med državami naslednicami Jugoslavije. Mi smo vedno poudarjali, da je tako sodelovanje nujno potrebno iz gospodarskih, pa tudi političnih in državnoobrambnih razlogov. Mi se v tem oziru konkretneje in jasneje izražamo in pravimo, da bo potrebna med južnoslovanskimi državami tesnejša povezava in sicer popolnoma svobodna povezava v obliki zveze držav ali konfederacije, v kateri bo vsaka država ohranila svojo samostojnost na vseh tistih področjih, glede katerih ne bo pogodbenega dogovora, da se upravlja skupno.

"Hrvatska revija" vrši z objavo takih treznih člankov, kot je Petričevićev, veliko pozitivno delo ter pripravlja tla za uspešno sodelovanje med južnoslovanskimi narodi po zrušenju komunističnega režima. Sm R

BESEDA IZ NARODA

Snežni zamet preprečil prireditev slov. društva Triglav v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — Preteklo nedeljo smo dobili v našem mestu kar 13 palcev novega snega. Nametlo ga je toliko, da ni nikomur kazalo iti od doma, če le ni bilo to skrajno potrebno. Slovensko društvo Triglav, ki je imelo vse pripravljeno za veselo zabavo v dvorani sv. Janeza, je moralo to preložiti na prihodnjo nedeljo.

Vse, kar je bilo pripravljeno za preteklo nedeljo, bo na razpolago prihodnjo, 12. februarja!

Vsi rojaki v Milwaukeeju, Waukeganu, Racinu, pa tudi v Chicagu so prisrčno vabljeni na to slovensko prireditev, katere čisti dobiček je namenjen gradbenemu skladu za novo cerkev sv. Janeza.

Bo torej prijetno popoldne, dobra zabava med domačimi, pri tem pa bomo napravili še dobro delo, ker bomo podprli gradnjo nove cerkve!

Na svidenje v nedeljo, 12. februarja, ob treh popoldne v spodnji dvorani sv. Janeza!

M. - AD

Domače štetje in popisovanje njujorških Slovencev

NEW YORK, N.Y.— Na Svečnico 1967. — Dragi faran(ka)! Lanska petdesetletnica je pokazala, da je nas, Slovencev, še veliko v New Yorku in okolici. To je bilo nekaj razveseljivega. Nikakor pa ni vesela stvar, če nam šele smrt odkrije njujorškega Slovenca!

V tretjem tednu letošnjega leta smo imeli tri smrtne slučaje. Samo ena, Mary Kushar, je bila vpisana v farnem seznamu. Balantič Franc in Ciril Konchan ml. nista bila farana in sploh nihče ni javil njiju smrti.

Lani je bilo velikokrat poudarjeno v člankih, da je veliko več Slovencev v New Yorku, kot pa nam pokaže življenska slika okoli cerkve sv. Cirila na "Osmi". In vprav zadnji smrtni slučaji so mi dali misel, da bi bilo dobro, če napravimo svoje domače slovensko uradno popisovanje — štetje! Na tak način bomo ugotovili, koliko nas v resnici je, in kje vse smo raztreseni. Mogoče bo še kak zgodovinopisec prišel in povprašal po nas?!

Vsled tega Vas vljudno prosim, da bi mi vsak, kdor to prošnjo prejme, vsaj do Velike noči poslal seznam imen in točnih naslovov vseh Slovencev, ki jim za Božič pošlje voščila. Označite, kateri so Vaši sinovi in hčere in napišite imena ter naslove vseh vnukov in pravnukov — neglede na njih starost. Pripišite: s katero narodnostjo so se Vaši otroci s poroko povezali. Na tak način bomo lahko sledili naši krvi, dokler se bo le dalo. Mnogim bomo posvetili narodno in duhovno skrb in jih na zadnji poti pospremili kot Slovence, če bomo vedeli zanje; ali vsaj v pogrebni žali se poslovili od njih s slovensko molitvijo.

V tej Vaši žrtvi in naporu: odgovoriti tej moji prošnji, je združen naroden motiv z duhovnim, ki naj nam da še dokaj močnega skupnega življenja, utripa in zavesti!

Vaš slovenski župnik
cerkve sv. Cirila
Fr. Richard Rogan

P.S.: Ne pozabite svoje in znančeve "Zip numbers".

Takšno pismo smo dobili farani slovenske cerkve v New Yorku. Vsebina je tako jasna, da ni potreba nobenega razlaganja. Rad bi pa, kot lanski stalni farni poročevalec, poudaril zgodovinski pomen župnikove namere, ki nam hkrati lahko odpre pot do nove poživitve življenja naše narodne skupnosti. Njujorški Slovenci so včasih neglede na politično mišljenje podpirali in prihajali na "Osmo". Urednik "Glasa Naroda" g. Hude je bil organist in režiser na odru cerkvene dvorane. Doživeli so kasneje težka in nepotrebna nesoglasja, potem pa je prišel čas delnega staranja in doba modernega ugodja, ko je avtomobil prinesel izgovor, češ da ni parkirnega prostora pri cerkvi. Zdaj lahko v ulici parkirate, samo da daste v avto na vidno mesto "opravičevalni listek", ki ga dobite v cerkvi pri oknu ob vhodu!

Vsled tega prihajajte, kadar vas župnik vabi, to dela stalno, prihajajte redno na petkove vaje našega moškega zbora; pripeljite in vabite prijatelje ter točno odgovorite prošnji, ki nam jo je župnik poslal na Svečnico.

Prižgimo svečo našega življenja, sveča naše skupnosti, svečo naše besede in naše narodne pesmi ter domačih navad in plesov iz "dobrih in lepih" časov stare domačnosti, ki smo jo Slovenci kot Slovani poznali. Le tako bo cerkvica sv. Cirila na "Osmi" ohranjala naš življenj v izročilu blagovestnikov sv. Cirila in Metoda.

Tone Osovnik

Milwauške iveri

MILWAUKEE, Wis. — Kot je Modest Mussorgski v svoji operi "Boris Godunov" izbral ruske narodne pesmi, kot je češki skladatelj Bedrich Smetana vnesel češke narodne pesmi v svojo opero "Prodana nevesta", kot je poljski skladatelj Stanislav Moniuszko s svojo opero "Halka" ustvaril poljsko narodno operno delo, tako so tudi jugoslovanski skladatelji, in to Peter Konjović s srbsko narodno opero "Koštana", Jakob Gotovac s hrvaško narodno opero "Ero sa onoga sveta" in Anton Foerster s slovensko narodno opero "Gorenjski slavček" ustvarili svoje narodne bisere.

Za Novo leto sem bil prijetno presenečen, ko sem prejel iz Ljubljane v lepem zavitku dve plošči prve slovenske narodne opere skladatelja Antona Foersterja "Gorenjski slavček" v treh dejanjih. Besedilo sta napisala L. Pesjakova in E. Zungl. Opero so priredili stari kulturniki prof. Osip Šest, prof. Karel Jeraj, ravnatelj Opere Mirko Polič in dirigent Anton Neffat. Opero "Gorenjski slavček" je tehnično prav dobro snemal S. Dolenje. Muzikalno vodstvo je v rokah dirigenta Rada Simonitija, in zborovodje Jože Hanca. V glavnih vlogah nastopajo Vilma Bukovčeva kot Minka, njenega fanta Franjo poje Rudi Francl, naglušnega župana Štruklja igra Ladko Korošec, njegovega pisarja Rajdelja predstavlja Slavko Štrukelj, Chansonette je Samo Smerkolj. V drugih vlogah nastopajo še: Bogdana Stritarjeva, Sonja Hočevarjeva, Edvard Sršen, Danilo Merlak, Zlata Ognjanovič, Milica Polajnerjeva in Tone Gašperšič. Opera "Gorenjski slavček" v odlični izvedbi ljubljanskih opernih umetnikov zasluži vse priznanje in čast. Meni pa je bilo dano, da sem po dolgih 25 letih zopet poslušal in užival odlično ljubljansko Opero v vsej njeni umetniški moči in višini. In ko sem v tej operi poslušal lepe naše narodne viže, so me v mislih popeljale v najlepši kraj na svetu — tja v zeleno dolino, obkroženo na eni strani z Julijci, Karavankami in Kamniškimi planinami, na drugi strani pa z Gorjanci in krasnim Jadranskim morjem. Preko te doline se vijejo Drava, Sava in Krka. Mnogo je potokov in ob teh potokih se širijo z belim peskom posute poti in ceste. In ob cestah so skrite v drevju lepo pobeljene hiše. Kadar poslušaš slovenske narodne pesmi, zasanjaš o svojem rojstnem kraju, o svoji mladosti. Naša pesem je razvedrilo in olajšanje v zdomstvu našim srcem in je hrana našim dušam. Naša pesem je razkošje, je pesem, kakor bi jo ne pel lepše niti slavec sam. V narodni slovenski operi "Gorenjski slavček" pozdravlja slovensko zemljo v pesmi in besedi, prikaže Slovence kot vesele ljudi in odlične pevce, ki so ponosni na svojo zemljo, še bolj pa na svoja dekleta, ki jim je ljubezen in poštenje več kot denar in čast. "Gorenjski slavček" je opera, ki zajema iz zakladnice slovenske narodne pesmi — in je naš srčni in kulturni ponos.

Letošnjo prvo nedeljo v februarju je amerikansko-slovenska radijska ura na WMIL, ki jo vodi Louis Ivanchich s sestro Dolores, zadnje tri leta pa sodeluje tudi Alois Galič, praznovala 15-letnico. Že 15 let nedeljo za nedeljo poslušajo naši rojaki in tudi drugi naše lepe pesmi, našo besedo, poskočne polke in vesele ter žalostne vesti in druge zanimivosti. Zato Ivanchichevi slovenski radijski uri iskreno čestitamo k 15-letnemu jubileju in ji želimo, da bi še dolgo vrsto let obveščala in razveseljevala naše rojake in rojakinje v državi Wisconsin.

*

Znani slovenski rojak iz Konjic na zelenem Štajerskem Anton Strmšek je z novim letom 1967 prestopil v razred upokojencev. Večni mladenič Toni je postal tako avtomatično prvi predsednik triglavskih pezijonistov s sedežem v svoji letni hišici v Triglavskem parku. Upokojencu Antonu Strmšku želimo še mnogo let zdravega in zadovoljnega življenja, tako da bo še dolgo časa užival sončne žarke in "župco iz grozdja"!

*

V čast ponovno izvoljenemu republikanskemu guvernerju Warrenu Knowlesu je bil pred tedni v milwauški Areni guvernerski slavnostni ples, katerega se je udeležilo preko 4000 ljudi. Po zanimivem sporedu in govorih je guverner Knowles s svojo ženo začel ples in z njima se je pričelo rajanje in zabava za vse. Slovence so zastopali Frances Zuzek, Joe Matoh in Alois Galič.

Pozdravljeni!

L. G.

Drugo adrogueško pismo

ADROGUE, Arg. — Tako neznansko postrežljiv in vljuden pater Vendelin Špendov me je kar dvakrat iz Chicaga spremljal z avtom šentštefanske župnije v Lemont, na slovenske ameriške Brezje. Drugič sem se peljal tja že po vrnitvi iz Baragove dežele na srebrno mašo p. dr. Martina Stepaniča. Kje drugod bom bolj podrobno opisal, zakaj mi je ta slovenski duhovni otoček v Severni Ameriki tako drag. Trije kraji so mi tam pač najdražji: milostna brezjanska Marija v samostanski cerkvici, Baragov spomenik in Baragov romarski dom ter grob pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Prav s frančiškansko ljubeznijo so me sprejeli. Tam sem dobil stare znance iz časov, ko sem bil stolni vikar v Ljubljani: p. Fortunata, p. Bertranda in p. Pelagija. P. Pelagij je menda največ poskrbel, da so med slovenske ljudi v Ameriki prišle knjižice: Zdrava, Marija, milosti polna, Barago na oltar in Bren o Baragi. Naj mu Marija in božji služabnik škof Irenej Friderik Baraga vse bogato povrneta! S p. Fortunatom, ki me je povedel v svojo ljubo delavnico: v prostore uprave in uredništva Ave Maria in Ave Marija Koledarja, sva se lahko veliko in odkrito pomenila. To je slovenski redovnik, ki je še ohranil živo slovensko narodno zavest. P. Bertrand bi pa zaradi svojega zgodovinskega znanja in žilice zaslužil, kot je p. Fortunat prav rekel, več doktorskih naslovov. Kot baragovec sem mu izredno hvaležen, ker mi je doslej v Baragovi zadevi ogromno pomagal. Žal mi je, da ga k delu za Baragovo zadevo odgovorni ljudje niso popolnoma pritegnili.

V Lemont me je prišel iskat prijazni horjulski rojak g. France Čepon, brat dr. Ludovika Čepona, da me je povedel v prijazni Joliet, kjer paseta na slovenski župniji sv. Jožefa duše slovenskih rojakov župnik msgr. Matija Butala in njegov kaplan Roman Malavašič. Moj dragi stari znanec in prijatelj Roman mi je v poznih večernih urah razkazal čudovite podzemeljske prostore, v katerih najde tamkajšnji katoliški fantek in fant vse, kar hoče: od igre do resnega pogovora z duhovnim voditeljem. V družini g. Franceta Čepona pa smo se ure in ure pogovarjali o razmerah v Horjulu in na Ljubgojni. Saj je že četrt stoletja poteklo, ko nisem bil tam in najbrž nikoli več ne bom. Občudujem očetovo in materino podjetnost ter pridnost obeh sinov. Bog jim poplačaj vso naklonjenost in prijaznost. Dve sv. maši po njihovem namenu sem mogel opraviti v Sv. deželi.

Prisrčna hvala g. sodniku Sešku, da sem se z njim mogel dvakrat pogovarjati o zame zelo pomembnih stvareh, zaradi katerih sem prišel v Ameriko, po dolge ure pri Markoškovih, kjer je zlasti mama Markoškove gospe gospa Antonija Purkart tako po materinsko skrbela zame.

Prijazni in dobrosrčni šentštefanski kaplan p. Danilo Sedlar se je tisti čas peljal daleč od Milwaukeeja na pogreb nekega menda daljnega sorodnika. Pa je hkrati mene in dr. Milana Kopušarja, ki je hotel obiskati svoje sorodnike, potegnil do Milwaukeeja, kjer sem mogel vsaj malo pokramljati z g. župnikom p. Klavdijem Okornom, ki nas je peljal na ozemlje nove župnije, ki jo tam ustanavlja s kaplanom p. Krištofom Sedlakom, prijaznim Slovakom, ki kar lepo slovensko govori. Srčno rad bi se kaj več pogovoril z našim velikim slovenskim baragoslovcem dr. Francem Jakličem, pa se zaradi njegove bolehnosti nisem mogel. Pač pa sva se o več slovenskih in ameriških vprašanjih zvečer in še skoraj ves drugi dan mogla pomenkovati z dr. Pavlom Krajnikom. Z njegovo mamo sem se tik pred odhodom iz Adrogueja temeljito pogovarjal o čudežnem ozdravljenju njene druge hčerke Tončke pri Mariji Pomagaj na Brezjah kako leto pred začetkom druge svetovne vojne. Tam v Milwaukeeju je omožena z g. Beznikom tudi Krajnikova sestra Martina. Silno lep vtis sem dobil o dobri vzgoji otrok v njeni družini. Najstarejši fant je v malem semenišču. Njegov bratranec je pa pri nas v Adrogueju. Prav žal mi je, da v Milwaukeeju ni bilo več časa za temeljit pogovor z g. profesorjem Janezom Grumom. Kako dobro uro sva mogla posvetiti samo Baragovi zadevi, skoraj vse drugo pa je bilo treba pustiti ob strani. Z g. profesorjem dr. Jožetom Goletom pa niti besedice ni bilo mogoče spregovoriti; pa mi je bilo res hudo, ker ga po telefonu ni bilo mogoče obvestiti.

Iz Chicaga sem z letalom odhitel čez Minneapolis do Hibbinga, kamor sta me prišla čakat g. župnik Janez Dolšina in njegov nečak g. Edo Škulj, adrogueški novomašnik. Brž smo bili z avtom v Nashwauku, kjer je g. župnik Janez dokončaval novo cerkev sv. Cecilije. Drugi dan sva se po tolikih letih dobila z g. Janezom Šusteršičem, ki kake tri kilometre od Nashwauka živi s svojim očetom in materjo. Nekdo je tako lepo povedal, da tam ob krasni novi cerkvici živi sveta družina: župnik Janez, njegova mati in njegov oče.

15. maja je okoli šestdeset Slovencev in Slovenk iz rudarskih mestec: Virginije, Elyja in morda še od kod drugod prišlo k šmarnicam v kraj Cook, kjer je g. župnik Jože Vovk zgradil Mariji lepo novo cerkev po načrtih, ki jih je naredil njegov brat. Tja smo šli tudi trije iz Nashwauka: g. župnik Janez Dolšina, nečak Edo Škulj in jaz. Pa tudi vsi trije Šusteršičevi so šli. Pet duhovnikov nas je pelo litanije Matere božje. Po litanijah sem pa smel na prijazno povabilo g. župnika Jožeta Vovka spregovoriti nekaj besed o Mariji, Baragovi zadevi in slovenskem semenišču v Adrogueju ter Škofovem zavodu. G. Edo Škulj, ki je bil dolga leta gojenec obeh omenjenih adrogueških ustanov, pa je zbranim podelil novomašni blagoslov.

Z romarji smo po šmarnicah malo posedeli in pokramljali in brž smo bili prijatelji. Med njimi sem odkril več znancev, zlasti bivšega sostršega organista g. Franca Miheliča. Ob tej priložnosti so zbrali petinosemdeset dolarjev za škofov ali Rožmanov zavod. G. župnik Jože Vovk jih je takoj drugi dan poslal v Adrogue. Sam pa dodajam prošnjo: Dobri in plemeniti ameriški rojaki in rojakinje: Ne pozabite na ta najlepši slovenski biserček, ki ga imamo v zdomstvu. Pravi pa se mu: Rožmanov ali Škofov zavod.

Dr. Filip Žakelj

Adrogue, 15. prosinca 1967.

Vesti iz Slovenije

Velika zmagovalka

Pred poldrugim letom je Slovenski oktet iz Ljubljane — tedaj je bil še živ tenorist Janez Lipušček — posnel na magnetofonski trak sedem božičnih pesmi za slovenske rojake v ZDA. Za letošnji Božič se je knjižna založba "Mladinska knjiga" odločila, da te pesmi izda na gramofonski plošči tudi za "domače" Slovence. Njena odločitev se je izkazala za izredno dobičkanosno. Plošča "Božične pesmi" je posekala vse dosedanje rekorde. Dasi je bila znatno dražja kot prejšnje (3600 din), je bilo v enem tednu prodanih 40,000 komadov. Založba je morala hitro naročiti nove, in tako so jih do konca leta 1966 natiskali že 50,000.

Pri slovenskem založništvu ne zanikajo, da bodo imeli precejšen dobiček. Prodaja "Božičnih pesmi" jim bo pomagala, da si bodo uredili finančni položaj. Dasi še vedno v Sloveniji Božič ni dela prost dan, se pa vsaj to ime te dni v zvezi s ploščami povsod izgovarja. Ali je moralo ravno trgovsko podjetje oblastem pokazati, kaj si ljudje najbolj žele?

Ureditev dušnega pastirstva med Slovenci v tujini

RIM, It. — Na predlog slovenskih škofov je sv. oče Pavel VI. zaupal vodstvo vseh slovenskih izseljencev v tujini msgr. Ignaciju Kunstlju, ki se že mnogo let s toliko vnemo posveča dušnemu skrbstvu Slovencev v Angliji.

K visokemu imenovanju msgr. Kunstlju iskreno čestitamo in mu želimo obilo božjega blagoslova pri njegovem bodočem delu.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Februar - Svečan

Ni dolgo tega, ko smo drug drugemu voščili novo leto, že je mimo prvi mesec. Stopili smo v novega, ki nosi mednarodno ime februar. Lepo slovensko ime za ta mesec pa je SVEČAN. Svečnico praznujemo v tem času. Cerkev nam blagoslavlja sveče. Ledene sveče visijo od streh. Zima v tem mesecu navadno še pritiska. Dan pa se že daljša in raste in tako sonce počasi izpodjeda zimi njene moči ter manjša njeno udarnost.

Vsako leto je mesec februar ali lepše svečan, mesec katoliškega tiska. Pod besedo katoliški je mišljen najprej verski tisk, tisk, ki nas vernike informira o dogodkih in načrtih verskega udejstvovanja ljudi in nas istočasno poučuje, nam daje versko izobrazbo. Pravijo, da kdor ne napreduje, ta nazaduje. Brez dvoma to drži pri človekovi veri. Vera res ni stvar znanosti, vendar je pa nevednost dostikrat podlaga neveri.

Katoliški tisk pa obsega tudi drugi, svetni tisk, ki piše in razlaga dogodke ter novice v katoliškem duhu. Tudi ta izobrazuje, ker se prizadeva, da piše po resnici in pravici. Če v njem tega prizadevanja ni, ga ne moremo imenovati katoliški tisk.

Obe slovenski župniji v Torontu bosta letos organizirali kampanjo za verski tisk. Brez dvoma bodo tisti, ki bodo žrtvovali večere in šli od hiše do hiše pogledat, kje je in kje ni verskega tiska zaslužili ime: apostoli dobrega tiska.

Nekje sem bral zapisane te-le vrstice: "Vsi ljudje smo nekje bolni in moramo drug z drugim ravnati kot z bolniki. Vsi moramo biti svoji okolici usmiljena sestra — tako mirni, tako rahločutni, tako prizanesljivi in nežni, tako razumevajoči in obzirni. Le tedaj bomo ravnali z našo okolico pravilno ter jo bomo zdravili in poboljševali."

Če je kje zdravilo za bolezni, ki jih imamo vsi, je v verskem čtivu. In če bodo apostoli verskega tiska s tem zdravilom lajšali življenje bližnjemu, bodo brez dvoma dobrotniki skupnosti. Zato jim želimo vso srečo na njih večernih potih od hiše do hiše.

Da jim olajšamo delo in da sebe ne zanemarimo, napravimo v tem lepem, a kratkem mesecu svečanu malo samoizpraševanja: Kakšen tisk prihaja v moj dom? Slovenski, angleški? Dnevnik, revija, knjiga? Ali je v tisku, ki se zliva čez prag mojega doma, strup ali je zdravilo? Ali uči in izobrazuje ali packa domišljijo mojo in mojih otrok. Odgovori sam sebi, s kom se družiš, da ti čim prej postane jasno, kdo si. Če zahaja v tvojo hišo slab, umazan in lažnjiv tisk, bo v tebi in v tvoji družini vse prej kot sreča in harmonija; ne bo ne idealov, ne tihega žrtvovanja...

Ob novem letu in posebno še v tem drugem mesecu leta bi morali v svoj letni proračun vnesti še eno, in sicer finančno postavko: gotovo vsoto nameniti za slovenski tisk: Dnevnik "Ameriško Domovino", revije in knjige Slovenske kulturne akcije, vsakoletni Zbornik Svobodne Slovenije, nabožne revije: Duhovno življenje, Božjo besedo, Ave Marijo, da omenim samo nekaj, kar naj bi prihajalo v vsako slovensko hišo in naj bi bilo v njej na častnem mestu.

Februar, mesec luči. Brez luči bi življenje na svetu zamrlo. Najboljša luč človeku je poznanje, najlepša luč mu je znanje, najsvetlejša luč pa je njegova izobrazba. Poznanja, znanja in izobrazbe, to je obilico luči, pa mu posreduje tisk, ki poroča resnico, zagovarja pravico ter služi dobroti in lepoti.

Umetniška galerija

Picture Loan Society

3 Charles St., Toronto, Ont.

Vabi na samostojno razstavo risb Slovenskega akademskega slikarja

BOŽO KRAMOLC-a

11. feb. - 23. feb. - 1967

Galerija je odprta dnevno 1:30 — 5:30 p.m.

Ob četrtkih tudi zvečer 7:30-9:30

Življenje v Kanadi pred 100 leti

Ob prvem rojstnem dnevu Kanade je bilo življenje v njej neprimerno manj komplicirano, kot je danes. Vse je bilo bolj enostavno, vse polno preproščine. Tedanje največje mesto je bilo Montreal s približno 100,000 prebivalci. V Torontu je živelo le kakih 60,000 ljudi. Poleg teh dveh mest je bilo še kakih devet mest, ki so imela nad 10,000 prebivalcev. Na zapadu od Velikih jezer so bila nekoliko večja naselja: Winnipeg, Ob Rdeči reki, Victoria in rudarska naselja britske Kolumbije. Ves ostali zapad je bil naseljen po Indijancih. Po njem pa so se sprehajali tudi trgovci s kožuhovino, bobri in bizoni.

Ljudje so tedaj malo manj potovali kot danes, saj ni bilo ne avtomobilov, ne električnih vlakov, ne avionov, niti koles. Res je, da je imela tedaj Kanada kakih 3000 milj dolgo železnico, ki je zelo počasi puhala preko kanadskih planjav. Bila je pa zelo razvita vožnja s parniki, zlasti po Velikih jezerih. V zimskih dnevih pa so drsele sani in so cinglali zvončki na konjskih vratovih. Bil je to lep zimski šport in način transportacije v tistih dneh pred 100 leti.

Ljudstva zemlje in celo prebivalci iste dežele so bili tedaj veliko manj povezani med seboj, kot danes. Občevanje med njimi je bilo težje in zelo redko. Svet se jim je zato zdel veliko večji in kraji mnogo bolj oddaljeni. Vest in novice so se širile od ust do ust in kvečjemu še s pismi, ki so jih pisale roke in ne stroji. Trajalo je dolgo časa, preden so ljudje v enem kraju zvedeli, kaj se je zgodilo v drugem. Tako novice — slabe in dobre — niso razburjale ljudi in jim kvarile živcev kot danes, ko novice kot bliski švigajo od vzhoda do zahoda in obratno.

Življenje je bilo tedaj res polno preproščine. Elektrike in njenih napeljav še niso poznali. Tudi vodnih instalacij ni bilo. Za razsvetljavo so služile sveče. Petrolejke so se tedaj komaj začele pojavljati. Vodo so po večini zajemali iz vodnjakov. Domove so ogrevali z drvmi, ki so gorela na ognjiščih. Poslopja so bila zidana iz opeke in kamenja, a to samo v mestih. Na deželi so bile hiše zgrajene iz hlodov.

V prehrani niso poznali južnega sadja in ne konzervirane hrane in ne tekočih vitaminov. Kruh, meso in krompir so bila glavna hranila. O različnosti športa, kot ga poznamo danes, tedaj še niso mogli govoriti. Zabavi in prosveti je v večjih mestih služil dramatski in operni teater; drugače pa so ljudje za šport in za zabavo plesali, se sprehajali, jezdili konje in se drsali. Tudi velikega businessa niso poznali. Lastniki trgovin so bili navadno posamezniki, eden ali dva skupaj.

Če primerjamo te kratke orise razmer z današnjimi, si prav lahko predstavljamo, kako različno je bilo življenje pred 100 leti. In ti ljudje ter njihovi potomci so ustvarjali prvo stoletje Kanade in s skromnostjo, s trdim delom in z junaškim premagovanjem težav pripravljali pogoje, da moremo letos obhajati 100-letnico Kanade kot svobodni ljudje, ki imajo vsega v izobilju, da morejo pomagati celo potrebnim in stradajočim čez oceane. Ali bodo čez 100 let lahko rekli o nas, da nas udobje in obilje nista pokvarila in ne pomehkužila. Kanada namreč tudi za drugo stoletje potrebuje ljudi, ki bodo gradili njen materijalni in duhovni svet.

K. S.

Kako varno voziti avtomobil?

V starih lepih časih so ljudje umirali navadno v bojih, v viharjih na morju in na posteljah. Danes pa umirajo, in to v velikem številu, tudi na cestah. Mnogim ceste ne pomenijo samo možnost premika iz kraja v kraj, ampak tudi kraj slovesa od tega sveta.

Varno voziti svoj avtomobil se danes pravi skrbeti za svoje življenje in za varnost življenja bližnjega. Društvo Slovencev Baraga bo pripravilo sestanek za javnost v Slovenskem domu na 864 Pape Ave. in sicer v nedeljo, 19. februarja, ob 4h popoldne. Na programu sestanka bo film "Kako varno voziti svoj avto?". Poleg filma bodo pri roki tudi strokovnjaki, ki bodo glede avtomobilske vožnje lahko povedali koristno in zanimivo besedo. Na sestanek so vabljeni vsi, mladi in stari, tisti, ki že vozijo po nevarnih cestah življenja, in tisti, ki komaj čakajo, da se bodo podali na ceste s kolesom v rokah.

Odbor

Expo 67

EXPO 67 je okrajšano ime za svetovni in mednarodni velesejem, ki bo letos v največjem kanadskem mestu, v Montrealu. To bo prvi velesejem te vrste na ameriških tleh, kakor pravi program Expo 67. Ta velesejem se bo začel 28. aprila letos in bo trajal pol leta, do 27. oktobra. Poseben del tega velesejma bo svetovni festival upodabljajočih umetnosti, športa in folklore s šestih kontinentov.

Expo 67 bo odprt šest mesecev, sedem dni na teden od 9.30 zjutraj do 9.30 zvečer. Restavracije bodo odprte od 10h zjutraj do 1 ponoči. Zabaviščni prostor pa bo odprt do pol treh zjutraj.

Por.

DROBTINE

Že zadnjič sem omenjal zasanjano pisanje Josipa Vidmarja o Osvobodilni fronti. Dones naj samo še dodam, kako so OFarji "takratno sedanjost tako prepričevalno in naravno povezali s slovensko kulturno preteklostjo, zlasti z literaturo, s sanjami in oporokami naših velikih mož."

Tovariš Vidmar je brez dvoma pri tem imel v mislih partizanske brigade, ki so jim nadeli imena naših velikih mož, kot sta bila Prešeren in Cankar. To je bila tudi vsa vez Osvobodilne fronte s slovensko kulturno preteklostjo, ker Prešernovega in Cankarjevega duha v teh brigadah ni bilo niti za en sam naprstnik.

Kako zlagano in zmotno se tovariš Vidmar sklicuje na sanje in oporoke naših velikih mož, nam priča Cankarjeva posmrtnica Janezu Evangelistu Kreku, kjer je med drugim takrat takole govoril:

"Ta črni praznik, ki nam je dal dovolj solza bridkosti in očiščenja, nam je obenem dodelil posebno dragocen dar: vrnil nam je spoznanje, ki nam je bilo v teh časih že skoraj izgubljeno, da more obroditi sočen sad tisto delo, ki je bilo spočeto in izvršeno v čisti poštenosti. Vsako delo, ki je vzklilo iz kalne misli, je ob rojstvu mrtvo. Krek je dokazal z vsem svojim življenjem, da je laž tista beseda o dvojni morali, temveč da je morala povsod in vselej samo ena, doma za pečjo, na očitni cesti, na razburkanem shodu, na zaupnem sestanku in v državnem zboru. Dokazal je, da poštenost ni suknja, ki se jo da v prednji sobi zamenjati za svetli frak sebičnosti. Narod je kakor otrok: brez dolgega premišljevanja in brez omahovanja previdi bistro, občuti brž, kdo mu daje in kdo mu jemlje...

Izkazalo se je, kakor še nikoli: kdor daje ljubezen, mu je povrnjena tisočkrat. Ne z mečem, z ljubeznijo je zmagal Kristus. Sovraštvo je tiščalo naš narod ob tla, ljubezen ga bo povzdignila do sončnih višav. Tega evangelija nam ni dal prazen sanjač, dal nam ga je izmučen delavec ob svoji smrti.

Nič žalosti ob tem grobu! Bolj nego kdaj zaupajmo v svoj narod, verujmo vanj in v njegovo slavo! Kajti njive, ki je imela take orače in take sejalce, ne pomori slana, ne pobije toča; in žetev bo obilna, ko pride čas! —"

*

Tovariš Vidmar veruje, da je ta žetev napočila z Osvobodilno fronto, ki je po njegovem bila "eno samo veliko politično, moralno in tudi kulturno dejanje." Pozabil pa je povedati, da je Osvobodilna fronta otrok ruskega boljševizma in njeni ustanovitelji učenci Stalina, poleg Hitlerja največjega tirana prosvetljenega dvajsetega stoletja. Djilas ni zastonj zapisal v svoji knjigi "Novi razred":

"Način, s katerim se partija polasti in drži na oblasti, predstavlja eno najsramotnejših strani človeške zgodovine."

Djilas imenuje komunistično polaščanje in držanje oblasti najsramotnejše v človeški zgodovini; Vidmar, da je veliko moralno in kulturno dejanje. Komu od teh dveh mož naj torej človek verjame?

Odgovor je dokaj preprost za vse tiste, ki ga resnično hočejo najti. Samo Črne bukve je treba vzeti v roke ali Odprte grobove, Krivdo rdeče fronte itd. Vsa pričanja v teh knjigah jasno potrjujejo Djilasovo izjavo, istočasno pa vsak lahko spozna debelo laž tovariša Vidmarja. V teh knjigah se najdejo imena ljudi, ki so res zrasli iz slovenske kulturne preteklosti, pa so zato postali žrtev Osvobodilne fronte, ki je učila novo kulturo: kulturo ateizma in internacionalnega komunizma. "Razpnimo vešala čez ves svet..." je zapel partizanski poet. Slovenski grb ni krasil njihovih čepic in na slovensko trobojnico so pripeli krvavo petokrako, podedovano od ruskih boljševikov. Še danes slišim njihovo pesem: "Z ruskih stepi veliki Stalin kliče zmagovito, z naših se gora mu odziva naš tovariš Tito..."

*

Hudo je, da nekateri izseljenci, ki so daleč od domovine zasledovali "osvobodilno borbo" proletarskih brigad, še vedno verjamejo v poštenost in iskrenost te borbe. Po več kot dvajsetih letih ljudje, kot je Vidmar, še vedno krmijo naivneže po svetu z debelimi lažmi, kot je ta v koledarju Izseljenske matice. V svojih prizadevanjih, da se obdrže na oblasti, so se krčevito oklenili SLOVENSKE KULTURNE PRETEKLOSTI, ker svoje nove kulture niso mogli ustvariti in narodu vsiliti. Vsake bilke, ki še iz vode gleda, se kot rešilne oprijemajo. Pa jim je že Cankar prerokoval: Vsako delo, ki je vzklilo iz kalne misli, je ob rojstvu mrtvo.

*

Osvobodilna fronta je vzklila iz kalne misli in je bila že ob rojstvu obsojena na pogin, pa naj si tovariš Vidmar še tako prizadeva prepričevati obratno. Narod je otrok: brž občuti, kdo mu daje in kdo jemlje. Tovariš Vidmar naj vzame vato iz ušes in naj prisluhne svojemu narodu, potem bo morda razumel Cankarjeve besede, da sovraštvo tišči narod ob tla in da ga bo le ljubezen povzdignila do sončnih višav.

In ob grobovih tisočev Slovencev, ki so postali žrtev Osvobodilne fronte tudi mi s Cankarjem ponavljamo: Nič žalosti ob teh grobovih! Bolj nego kdaj zaupajmo v svoj narod, verujmo vanj in v njegovo slavo! Kajti njive ki je imela take orače in sejalce, ne pomori slana, ne pobije toča; žetev bo obilna, ko pride čas!

Ta čas pa še ni napočil, čeprav bi tovariš Vidmar želel, da bi mu to verjeli.

Otmar Mauser

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

XIX.

Čudil sem se ji, ko je govorila z menoj in me spraševala, gledala vame, obenem pa pisala in se nič zmotila. Zares sem jo občudoval. Jaz sem se pa tako trudil, da bi lepo pisal in samo v pisanje gledal, pa se mi ni posrečilo. Stalno sem dobival slabe rede in še sedaj bi gotovo ne dobil dobrega. Žena ga mi že ne da. Imel je pa naš nadučitelj še drugo hčerko Poldo, ki je bila tudi učiteljica. In še dva sinova, oba z doktorskim naslovom, Lojzeta in patra Gvidona, ki se ga gotovo še mnogi spominjate od frančiškanov v Ljubljani. Sedaj so vsi pokojni.

Lepo je cvetelo tiste čase na Dobrovi društveno življenje. Izobraževalno, pozneje prosvetno društvo, je bilo v polnem razmahu. Prirejalo je igre, imelo tamburaški odsek, pevski odsek in pozneje orlovski-telovadni odsek. Tudi Marijini družbi, fantovska in dekliška, sta živo delovali. Najbolj se je pa uveljavljal telovadni odsek Orel. O, kako lepo je bilo v tistih časih! Nastopal sem v nekaterih igrah in seveda tudi pri telovadbi, hodil na prosvetna in kulturna predavanja, brali in učili smo se napamet "Zlato knjigo" in tako dalje. Spominjam se, kako sem hranil vsak vinar in groš, da bi si naročil orlovski kroj — obleko-uniformo.

Ko sem jo prvič oblekel, se mi zdi, da sem bil najsrečnejši človek na svetu. To je bila najlepša moja obleka, kar sem jih kdaj imel. Res je bilo nekaj paradnega, kadar smo korakali ob raznih nastopih in prireditvah v večjih skupinah. Vedno in povsod smo imeli množico gledalcev, oboževalcev in pozdravljalcev. Ko smo n. pr. v Rimu korakali po ulicah, o priliki telovadnih tekem katoliških telovadcev, je vse obstalo in vzklikalo nam. Zanimivo je, da se te tekme niso vršile in to zato, ker se je pokazalo zvečer pri skušnjah, da bi večino glavnih točk odnesli Slovenci — ne Italijani — pa je Mussolini tekme odpovedal zadnje jutro. Takrat je peljal iz Ljubljane posebni vlak in nas v Rimu tudi počakal. Ker je bila pogodba z železniško upravo narejena in tako na progah vse urejeno za sedem dni, smo morali počakati v Rimu, čeravno so tekme bile odpovedane. Pa je bilo kar prijetno malo se ogledati po Rimu in okolici. Muzeje, amfiteater, zverinjak in Angelski grad, v katerem sem dobil od fašista krepko klofuto.

Ko smo si ogledali nekatere prostore, smo prišli v sobo, kjer je stotine raznih starih, razcefranih in nekaj tudi iz zadnjih časov — strašno slavnih in dragocenih — zastav. Pri vhodu na desni je stal fašist skoraj v bojni opravi. Kdo naj mi pove, da se mora pri vstopu v ta prostor odkriti. Ker mi ni nihče tega povedal, sem vstopil v sobo pokrit. Fašist je nekaj zarentačil, jaz sem ga pogledal in že v tistem trenutku me je oplazil s šapo po licu, da se mi je za trenutek kar zatemnilo pred očmi. Ko sem se osvestil in spregledal iz hipnega omrtvila, me zastave niso prav nič zanimale in najrajše bi pljunil nanje, če bi se upal, tako sem pa to storil le v mislih, pač me je pa zanimalo, kje je moj klobuk. Nekdo iz naše družbe ga je našel sredi hodnika, kamor je odletel ob nepozabni klofuti trapastega fašista. Vsa briga za slavni Angelski grad me je v tem minila, pa sem jo naslednji dan mahnil v katakombe, kjer sem bil bolj varen pred klofutami. V njih nisem našel nikakega takega presenečenja ali razočaranja, da bi ga moral popisati kakor klofuto v Angelskem gradu. Zanimivosti iz njih so že popisane od boljših strokovnjakov kot sem jaz. Naj rajše povem, da smo se naslednji dan zbrali štirje skupaj, si naročili avto in se odpeljali na Fraskati. Tam raste eno najboljših vin Italije. Pomudili smo se nekaj časa tam gori in se počasi naužili dobre kapljice, da nam je že zlezla malo v lase. Kupili smo si še vsak po štiri steklenice te sladke tekočine in si zopet najeli avto in se odpeljali nazaj proti Rimu. Bili smo dobro razpoloženi, pa smo eno zapeli. Naenkrat se šofer obrne proti nam in reče: Tišto, tišto pojte: Mička moja, Mička moja. Seveda smo se začudili, da nas po Rimu in okolici vozi taksi, ki razume slovensko.

(Dalje sledi)

Francoska poročevalka se vrnila od rdečih

SAIGON, J. Viet. — Francoska poročevalka-fotografinja Michele Ray, ki je 17. januarja izginila v bližini ameriškega armadnega oporišča Bong Son na srednjem delu Južnega Vietnama, se je včeraj tam nenadno zopet pojavila.

Dejala je, da je bila v oblasti rdečih gverilcev, ki so z njo "gentlemansko" postopali in jo končno izpustili. Drugih podrobnost ni povedala, pripomnila je le, da je zelo utrujena.

Živinoreja v Teksasu

HOUSTON, Tex. — Živinoreja daje farmarjem v Teksasu 45% vsega povprečnega letnega dohodka.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop. ali kličite 341-1700 za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer

(28)

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Gospodinjska pomočnica

dobi delo pri družini samih odraslih; plača poleg stanovanja in hrane Kličite zvečer 944-2060 ali pišite Mrs. Zimmerman 28607 Cresthaven Drive, Willowick, O.

(7,8,10 feb.)

Delo dobi

Pomivalka posode, za popoldne, skupno 35 ur. Oglasite se osebno. Delo dobi tudi kuharica

SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214

(x)

Help Wanted — Female

Housekeeper

and take care of semi invalid lady, live in, Shaker Heights apartment. Call 991-4070. (28)

Housework

2 to 3 days, thorough cleaner, ironer. Must be dependable. Own transportation. References. 341-5054. (26)

MALI OGLASI

Soba se odda

Lepa, opremljena soba se odda zaposlenemu moškemu, v lepi mirni hiši. Si lahko kuha. Na 1027 E. 61 St. tel. HE 1-6671.

(26)

Soba se odda

Poštenemu moškemu, srednje ali starejše starosti. Stanovanje je čisto, mirno in nič otrok; dober dom. KE 1-6129.

(29)

Dom naprodaj

Lastnik prodaja 2-družinsko hišo, tudi 3 nadstropje uporabno, 3 garaže, dober dohodek, cena $16.800. Na 3412 - 3414 Riverside Ave. telefon 226-1458. (30)

Soba se odda

Opremljena soba se odda moškemu, blizu transportacije na E. 185 St. Si lahko tudi kuha. Kličite KE 1-4301.

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

MLADA BREDA

IVAN PREGELJ

Da je bilo čuti glas ptic ali zvoke pastirske piščali, bi bila mislila, da je najlepši pomladanski dan. Delo ji je šlo izpod rok. Izgotavljala je tašči obleko in sama skoraj ni vedela, čemu ji je pri srcu mehko. V davne dni ji je snivala duša. Zamislila se je tako daleč, da ni vedela, ali so bile sanje, ali je bila resnica:

Po cesti doli ropotajo vozovi in nekdo je menil, da se peljejo romarji. Zdaj pa zdaj je bilo razločiti iz ropotanja voz pobožno pesem. Vseokoli je bil lep, topel sončni dan; mačka je sedela na pragu in si venomer umivala mehki gobček. Sredi trate je stopal petelin, zdaj pa zdaj zamahnil s perotmi in zapel. In zopet je bilo čuti s ceste glas ropotajočega voza. Anica sedi na vrtu pred hišo. V senci leži visok mož in gleda dol na cesto. Anica se mu približa. Začudeno pogleda mož. Ko se mu vzpne v naročje, jo skoraj s silo pahne. Ona pa se zajoče. In potem jo mož vzame k sebi in jo začne tolažiti, dokler se ni zasmejala. Pravi ji, da se tudi on popelje kakor ti romarji in še dalj, dalj, čez veliko, veliko vodo, prav na drugo stran zemlje. Pa ne za vedno, ne! prosi ona. Ne za vedno, potrdi mož in pravi, da se vrne in da bo tedaj Anica velika, in on ji bo prinesel veliko lepega in dobrega. In tedaj je ona tlesknila z ročicama in bila vsa vesela in tudi on se je smehljal in govoril: ti si mislila, da pojdem za vedno? Ona odkimuje dvakrat, trikrat, petkrat...

"Ne za vedno!" se je zavedela Anica. In zdaj ve, da to niso bile sanje in da je to prvi spomin njenega življenja in da je to njeno prvo razočaranje; da se oni mož ni nikoli vrnil in da je ona, ona mala Anica sedaj velika in sedi na Peči in je brezmejno žalostna, ko se spomni moža, ki jo je najprej sunil in potem objel, in da bi ga tako rada še enkrat videla, njega, edinega, ubogega, nesrečnega očeta.

Vstopila je tašča.

"Pomerit sem prišla," je dejala.

"Prav," je odvrnila Anica in raztegnila obleko. Tašča se je približala in prijela za rob obleke.

"No, ti si pa lepa," je vzkliknila nejevoljno. "Pa to je narobe! Sedaj si mi pa narobe sešila in ne na lice." Anica se je zasmejala. Mati Katra se je razjezila:

"Saj ni res!" je vikala Anica.

"Se lica ne ločiš od narobe, pa se ustiš, da si šivlja! To si mi napravila iz jeze nalašč!" vpije Katra "Pa saj te poznam."

"Ni res!" ugovarja Anica, iztrga obleko tašči in odhiti v kuhinjo. Našla je Marjanico in jo vprašala:

"Marjanica, kje je tu lice?"

"Bog pomagaj, je k sreči na desno uho ujela vprašanje Marjanica, "saj imate oči! To je lice."

Tedaj je privihrala tašča in kričala:

"Obleko sem! Tako lepo blago, pa gre in vse skazi. Sem daj! Saj sem vedela, da bo kaj narobe."

"Molčite!" krikne sedaj Anica, "vi ne ločite lica od narobe, ne pa jaz. Zakaj kričite? Tam prašajte Marjanico, ali pa kogar hočete."

Katra je vzela obleko in odvršala na dvorišče. Našla je Nežo, ta ji je pritrdila. Potem je srečala Šimna, ki se sprva ko dober politik ni hotel odločiti ne za to ne za drugo. Klanjajoč se pa vljudnosti in časti Katrini, je pritrdil, da bo že res, kar trdi. Potem je naletela Katra na Lipeta, ki se ji je smejal, da ne pozna lica. Da je mož, a toliko da že loči, kaj je babje lice in kaj ni. Katra jo je pobrala, češ kaj da ve. Za moško obleko morda, za žensko pa ne. Tedaj je pristopil Tomaž. "Glej," ga je nagovorila Katra, "taka je naša nevesta; obleko ji dam delati pa mi iz same jeze narobe sešije. Taka šivilja, še lica ne loči." Pristopila sta Neža in Šime. Nekoliko stran je stal Lipe. Tedaj je stopila Anica med vrata. Obličje ji je gorelo od razburjenja. Tomaž je pošepetal Katri, češ da nevesta posluša.

"Naj posluša," kriči tašča, "škoda, da Jurija ni, da bi še on razsodil. Na, na, Neža! Nesi Cilki, naj popravi, če more. Pa ji reci, da je že tako, da naša noče."

Anica se je morala prijeti za vrata, zakaj od jeze je kipelo v njej, ne da bi mogla spregovoriti besede.

Tašča pa k poslom, izzivaje:

"Take so te mlade punce! Za nobeno delo niso, in če kaj znajo. Človek se trudi in ubija od zore v mrak, troti pa žro."

"Troti, ha-ha," se je ljubeznivo skušal nasmehniti Tomaž proti Anici. Že je hotela Anica pobegniti. Tedaj se je nekaj zgodilo. Mirno je pristopil Lipe, vzel obleko in dejal:

"Deset poličev staviva, mati, da je to lice."

"Troti, troti," je godel Tomaž za Lipetom, ki se je obrnil in dejal:

"Ali veš, Tomaž, da trdiš resnico. Na Peči so res troti."

"Res?" se čudi Tomaž.

"Prav res," nadaljuje Lipe na pol k Tomažu, na pol h Katri, "pa naša nevesta ni!"

"Kdo pa?" se je razkoračil Tomaž; očividno se je hotel pobahati in pokazati pred Katro. Neža in Šime sta se skromno umaknila, tako da sta si stala hlapca z oči v oči. Katra je stala ob strani. Na vratih je s široko odprtimi očmi čakala Anica.

"Kdo?" je zategnil Lipe, "ti, Tomaž, na primer si eden!"

"Kdo tebe po čem vpraša," je rekla zdaj Katra, "ali nimaš nič dela?"

Toda Lipe je bil videti kaj odločen in silno dobre volje.

"Brez zamere, gospodinja, pa je že tako. Tisti, ki pri obleki zamenjuje lice, tudi čebele od trota ne bo ločil."

Sedaj stoprav se je oglasil "oskrbnik" v Tomažu:

"Kaj pa, če bi hlapca zamenjali —, ali pa če bi hlapec moral zamenjati gospodarja?"

Toda Lipe je bil neusmiljen.

"Kdo bi pa potem delal, Tomaž? Ti in troti?"

"Veš kaj," se je razkoračil sedaj Tomaž, "če ti ni prav, Lipe, lahko greš!"

"Tomaž," je odvrnil mirno Lipe, "hlapec ti, hlapec jaz, če pojde kateri in kateri pojde — pove gospodar!"

"Prav nič te ne ustavljam!" je od jeze hripava pripomnila Katra. Lipe se je samo smehljal.

"Lahko greš, kadar hočeš," je nadaljevala Katra, čim prej, tem bolje. Da bi se hlapci vmešavali v reči, ki jim nič mar niso, tega nismo vajeni na Peči. Zato lahko greš, Lipe!"

"Hm," je skomizgnil z rameni Lipe, "kaj ste vi, mati, gospodar? Ali ni Jurij? On me bo gonil raz Peč."

Še nikoli ni slišala Katra takih besed. V živo je zadel fant z opombo, da je na Peči prav za prav Jurij gospodar. V tej jezi je Katra pozabila vso dostojnost. Dvignila je roko in velela:

"Še danes pojdeš! Še sem gospodinja jaz!"

"Bosa je ta, mati. Kaj ste tako pozabljivi, da ne veste, da je Jurij že izpolnil štiri in dvajset let. Krstili ste ga pač za Jurija, rodil se je pa menda oktobra." In fant se je obrnil in odšel vzravnam proti hlevom. Katra je planila proti hiši. Tomaž je šel za Lipetom.

"Ti," je dejal, ko se Lipe ni ozrl.

"Kaj?" se je obrnil Lipe. Hlapca sta si stala enako močna nasproti. Lipe je bil miren, ni pa bil Tomaž.

"Tisto o trotu si bom zapomnil," je dejal Tomaž.

"Le," se je odzval Lipe, "zato sem ti pa povedal."

"Molči!" je siknil Tomaž. "Ali hočeš, da te treščim čez streho?"

"Kajpak, ti pa mene!"

Tomaž se je zakadil v Lipeta.

"Če je tako — naj bode!" je mrmral Lipe, se umaknil Tomažu, ga popadel okoli telesa, ga položil na tla in dejal:

"Tomaž, saj si dober človek, pretepati se pa ne znaš!" Toda Tomaž je bil razjarjen in je začel vihati rokave.

"Ali bo zdaj zares?" se je smejal Lipe.

POLJSKA UMETNINA — Slika kaže lesen kip Kristusa, ki ga je izrezljal poljski umetnik Anton Rzasa. Kipar živi nekje v južnem delu Poljske.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBE SOPROGE, MATERE IN STARE MATERE

Angela Virant

ki je preminula 7. februarja 1964.

Kje si, draga moja žena,
kje je mili Tvoj obraz,
in pa Tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.

Sladko snivaj, draga žena,
pa spočij se, ljuba mati,
od trpljenja in bridkosti,
ko trpela si za nas.

Žalujoči ostali:

FRANK VIRANT, soprog
HČERE
VNUKI in VNUKINJE
SESTRE in BRATJE
ter OSTALI SORODNIKI.

Cleveland, O., 7. februarja 1967

ZIMSKA IDILA — Smučar sredi bele krasote v gorah pri Kistiansandu na Norveškem.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

READERS

Woman 25 to 45, with high school education wanted for interesting work in Research Clipping Bureau. Need Readers to look for company names and specific subjects in daily newspapers from entire U.S. and Canada. Top floor, air-conditioned Loop offices. Private club room for employees. Five day week. 9:00 A.M. to 4:40 P.M.

Interviews from 9:00 A.M. to 3 P.M.

R. H. Bacon & Co.
14 E. Jackson Blvd.
WA 2-8419
(27)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MACHINISTS
SET-UP MAN

Full time, company benefits, good working conditions

Motive Equipment Manufacturers
Division of Borg-Warner
5253 W. ROOSEVELT ROAD, CICERO, ILL.
BI 2-2520 — TO 3-3500
An Equal Opportunity Employer
(29)

Set-Up Men

SET-UP FOR PRODUCTION,
VARIOUS MACHINE SHOP EQUIPMENT

$126.00 to $136.00 Per Week

Must Be Able To Read Blueprints
& Set-Up for Production

Fully Paid Company Benefits
Hospitalization And Major Medical Insurance
Life, Sickness And Accident Insurance

Work Clothes Furnished
Nine Paid Holidays
Paid Vacation

STRICK CORPORATION
9300 So. Drexel
An Equal Opportunity Employer
(26)

VSTOPNICE NAPRODAJ SEDAJ

February 9th Thru 19th

AL SIRAT GROTTO
CIRCUS
CLEVE. PUBLIC HALL 3 RINGS

"THE CIRCUS WITH A PURPOSE"
featuring
The First Family of the High Wire
THE GREAT WALLENDAS
World's Youngest Animal Trainer
DAUNTLESS JON ZERBINI
Wrestles Lion in Death Defying Match

Music Hall Box Office (11 a.m.-7:00 p.m.), E. 6th & St. Clair—Parking permitted for 15 min.
Richman's Box Office, 726 Euclid

CIRCUS SCHEDULE

Evening Performances at 8:00 P.M.

WEEKDAYS: Feb. 9, 13, 14, 15 and 16.
$3.00, $2.50, $2.00, $1.50
FRIDAYS-SATURDAYS: Feb. 10, 11, 17, 18
$3.50, $3.00, $2.50, $2.00, $1.50

Matinee Performances:
Weekdays at 2:00 P.M. Saturdays at 2:30 P.M. Sundays at 2:00 P.M.

WEEKDAYS: Wed., Feb. 15, Fri., Feb. 17
$2.50, $2.00 and $1.50
SATURDAYS-SUNDAYS: Feb. 11, 12, 18, 19
$3.50, $3.00, $2.50, $2.00, $1.50
All ticket prices include tax

K K
S J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po $1.00 ali $2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje $16,300,000.00
Članov - 45,000 ..... Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina ... $39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: .....
.....

Moj novi naslov: .....
.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO